

Materiál na rokovanie
Mestskej rady v Žiline

Číslo materiálu: ____/2016

K bodu programu

SPRÁVA

**K PROTESTU PROKURÁTORA PROTI VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉMU
NARIADENIU MESTA ŽILINA Č. 19/2015 O DOČASNOM OBMEDZENÍ
ALEBO ZÁKAZE UŽÍVANIA PITNEJ VODY NA INÉ ÚČELY AKO JE
NEVYHNUTNÉ NA ZABEZPEČENIE ZÁSOBOVANIA PITNOU VODOU
V MESTE POČAS JEJ NEDOSTATKU, O SPÔSOBE NÁHRADNÉHO
ZÁSOBOVANIA VODOU A NÁHRADNÉHO ODVÁDZANIA ODPADOVÝCH
VÔD A O ZNEŠKODŇOVANÍ OBSAHU ŽÚMP NA ÚZEMÍ MESTA ŽILINA**

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Správa k protestu prokurátora
4. Fotokópia protestu prokurátora

Materiál prerokovaný:

Predkladá:

Ing. Igor Choma
primátor

Zodpovedný za vypracovanie:

JUDr. Jakub Ulaher, PhD., LL.M.
vedúci odboru právneho a majetkového

Žilina, 14. marec 2016

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2015

Mestská rada v Žiline

I. odporúča mestskému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí prerokovať a schváliť

1. vyhovenie protestu prokurátora č. k. Pd 306/15/5511-2 zo dňa 21.01.2016 (ďalej len „protest“) ako celku.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Dňa 27.01.2016 bol doručený protest prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina č. k. Pd 306/15/5511-2 zo dňa 21.01.2016 (ďalej len „protest“) proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Žilina č. 19/2015 o dočasnom obmedzení alebo zákaze užívania pitnej vody na iné účely ako je nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v meste počas jej nedostatku, o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp na území mesta Žilina (ďalej len „VZN“).

Orgán verejnej správy, ktorý napadnutý právny predpis vydal (t.j. v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov mestské zastupiteľstvo), je povinný o proteste rozhodnúť a v prípade, že mu vyhoví, nezákonný predpis zrušiť alebo nahradiť novým, ktorý bude v súlade so zákonom.

Ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhoví, alebo mu vyhoví iba čiastočne t.j. ak mestské zastupiteľstvo nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor podať na krajský súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom.

Dôvody protestu prokurátora ako aj odôvodnenie navrhovaného postupu sú bližšie uvedené v priloženej správe k protestu.

SPRÁVA K PROTESTU PROKURÁTORA

Prokurátor v podanom proteste konštatuje, že VZN upravujúce dočasné obmedzenie alebo zákaz užívania pitnej vody na iné účely ako je nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v meste počas jej nedostatku, spôsob náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp na území mesta je z hľadiska procesu jeho prijímania v súlade so zákonom, avšak samotný obsah časti VZN je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Zároveň podľa § 22 ods. 2 písm. i) zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre navrhuje označené VZN v časti čl. 5 bod 1., 2., 3 a čl. 6 zrušiť, lebo ním bolo porušené ust. § 6 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 36 ods. 7 písm. b), c), § 39 ods. 3, § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných

vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Mestské zastupiteľstvo mesta Žilina prijalo v súlade s článkom 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a § 36 ods. 7 písm. b) a c) zákona č. 442/2002 Z. z. VZN č. 19/2015.

VZN bolo prijaté na základe upozornenia prokurátora, ktorý mesto upozornil, že v súlade s ust. § 36 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z. z. má obec stanovenú povinnosť nariadením obmedziť alebo zakázať užívanie pitnej vody na iné účely, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v obci v čase jej nedostatku a určiť spôsob náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp podľa miestnych podmienok.

Účelom tohto VZN bolo upraviť dočasné obmedzenie alebo zákaz užívania pitnej vody na iné účely ako je nevyhnutné na zabezpečovanie zásobovania pitnou vodou v meste v čase jej nedostatku, spôsob náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a spôsob zneškodňovania obsahu žúmp na území mesta.

K čl. 5 bod 1., 2. a 3. VZN: v tomto článku uložilo mesto vlastníkom žumpy viaceré povinnosti ako napr.: zabezpečiť udržiavanie a prevádzkovanie žumpy tak, aby nedochádzalo k úniku odpadových vôd zo žumpy do okolia a k ohrozovaniu alebo poškodzovaniu zdravia obyvateľov alebo životného prostredia, zneškodňovať obsah žumpy v intervale primeranom ku kapacite žumpy, preukazovanie splnenia tých povinností originálom dokladu o zneškodňovaní obsahu žumpy.

Podľa § 36 ods. 7 písm. c) zákona č. 442/2002 Z. z. ***obec vydáva všeobecne záväzné nariadenie o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp podľa miestnych podmienok.***

Cieľom predkladateľa bolo komplexne upraviť problematiku zneškodňovania obsahu žúmp a práva a povinnosti vlastníkov žumpy sú vo VZN spomenuté najmä kvôli právnej istote občanov mesta.

Nakoľko sú práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia pri ich ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností upravené v zákone č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a mesto môže nariadením upraviť len spôsob zneškodňovania obsahu žúmp podľa miestnych podmienok, navrhujeme v tejto časti protestu prokurátora vyhovieť.

Pre úplnosť uvádzame niektoré ustanovenia vodného zákona týkajúce sa povinností fyzických a právnických osôb k vodám: napr. podľa ust. 36 ods. 15 vodného zákona: *vypúšťať čistiarenský kal a obsah žúmp do povrchových vôd a do podzemných vôd je zakázané. S čistiarenským kalom treba nakladať tak, aby sa minimalizovali nepriaznivé vplyvy na životné prostredie.* Podľa ust. § 74 ods. 1 písm. e) vodného zákona vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd alebo vypúšťanie priemyselných odpadových vôd alebo osobitných vôd s obsahom prioritných nebezpečných látok do verejnej kanalizácie bez povolenia orgánu štátnej vodnej správy alebo v rozpore s ním je správnym deliktom, ktorého prejednanie patrí do kompetencie okresného úradu. Podľa ust. § 77 ods. 1 písm. j) vodného zákona priestupku na úseku ochrany vôd, vodných tokov a vodných stavieb sa dopustí ten, kto znečistí alebo ohrozí povrchové vody alebo

podzemné vody. Prejednanie tohto priestupku patrí do pôsobnosti okresného úradu, ktorý zaň môže uložiť pokutu do 100 €.

K čl. 6 VZN: v tomto článku mesto určilo osoby, ktoré majú vykonávať kontrolu nad dodržiavaním tohto nariadenia.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z. *priestupku na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií sa dopustí ten, kto porušil všeobecne záväzné nariadenie vydané podľa § 36 ods. 7 písm. b) a c)*. Podľa ust. § 40 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. za tento priestupok uloží pokutu Okresný úrad od 16 do 331 €.

Podľa nášho názoru samotná kontrola dodržiavania VZN neznamena automaticky prejednanie priestupku a uloženie sankcie. Nakoľko sa ale daný inštitút nevyužíva a v praxi to funguje tak, že občania zašlú podnet na odbor životného prostredia MsÚ Žilina, ktorý ho následne odstúpi na okresný úrad, aby vo veci konal a prípadne uložil sankciu, navrhujeme v tejto časti protestu prokurátora vyhovieť, aj keď z odlišného dôvodu ako uvádza prokurátor a navrhujeme čl. 6 VZN zrušiť.

S poukazom k vyššie uvedenému navrhujeme protestu prokurátora vyhovieť a napadnuté časti VZN: čl. 5 bod 1., 2., 3. a čl. 6 VZN 19/2015 zrušiť. Následne po rozhodnutí Mestského zastupiteľstva v Žiline o proteste bude predložený návrh VZN v intenciách tohto rozhodnutia.

Materiál je v súlade so Štatútom mesta Žilina a právnymi predpismi Slovenskej republiky.

Dopad materiálu na rozpočet mesta je neutrálny.

OKRESNÁ PROKURATÚRA ŽILINA
Moyzesova č. 20, 011 56 Žilina

Pd 306/15/5511 *z*

Mesto
Žilina

Mestský úrad Žilina

vybavuje:
Dátum doručenia: **27-01-2016**
0-2713
Číslo záznamu:
Počet príloh: *spis. mest.*
Číslo spisu:

Žilina 21.1.2016

Vec: **Protest prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Žilina č. 19/2015 o dočasnom obmedzení alebo zákaze užívania pitnej vody na iné účely ako je nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v meste počas jej nedostatku, o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp na území Mesta Žilina**

Podľa § 22 ods. 1 písm. a), bod 2 a § 25 Zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre podávam

protest prokurátora

proti čl. 5 bod 1., 2., 3. a čl. 6 Všeobecne záväzného nariadenia /ďalej len VZN/ Mesta Žilina č. 19/2015 o dočasnom obmedzení alebo zákaze užívania pitnej vody na iné účely ako je nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v meste počas jej nedostatku, o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp na území Mesta Žilina.

Zároveň podľa § 22 ods. 2 písm. i/ Zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre navrhujem všeobecne záväzné nariadenie v označenej časti zrušiť, lebo ním bol porušený zákon a to v ust. § 6 Zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, § 36 ods. 7 písm. b), c), § 39 ods. 3, § 40 ods. 1 písm. j), zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Podľa § 25 ods. 2 Zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 Zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, príp. nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Odôvodnenie:

Okresná prokuratúra v Žiline, na základe poznatkov získaných pre účely vypracovania Zhodnotenia stavu zákonnosti v postupe a rozhodovaní orgánov verejnej správy na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií podľa zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach, preskúmala zákonnosť VZN Mesta Žilina č. 19/2015.

Preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu bol zistený nasledovný skutkový stav:

Mestské zastupiteľstvo Mesta Žilina na svojom zasadnutí konanom dňa 28.9.2015 prijalo VZN o dočasnom obmedzení alebo zákaze užívania pitnej vody na iné účely ako je nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v meste počas jej nedostatku, o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp na území Mesta Žilina.

Z hľadiska procesu prijímania VZN neboli zistené nedostatky, avšak pokiaľ ide o samotný obsah VZN je potrebné konštatovať, že ustanovenia čl. 5 bod 1., 2., 3. a čl. 6 sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 4 ods. 1 Zák.č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Podľa § 4 ods. 4 Zák.č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Podľa § 6 ods. 1 Zák.č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 6 ods. 2 Zák.č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Ústava SR - Zák. č. 460/1992 Zb. ako právna norma, ktorá je priamo aplikovateľná, stanovuje možnosť, aby územná samospráva vo veciach, v ktorých neplní úlohy v rámci preneseného výkonu štátnej správy, vydala všeobecne záväznú

nariadenie. Čo sa chápe pod pojmom samosprávna pôsobnosť obce vymedzuje Zákon o obecnom zriadení. Pri prijímaní nariadenia v zmysle čl. 68 Ústavy SR v rámci samosprávnych kompetencií obce je však potrebné rešpektovať § 6 ods. 1 Zák. o obecnom zriadení, podľa ktorého prijaté nariadenie nesmie byť v rozpore s inými článkami Ústavy SR, resp. zákonom. V tomto smere je podstatným predovšetkým čl. 13 ods. 1 Ústavy SR, v zmysle ktorého je možné povinnosti ukladať len zákonom alebo na základe zákona.

Z tohto dôvodu, pokiaľ zákon nestanovuje možnosť obci upraviť nariadením povinnosti vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám, uloženie povinnosti v nariadení bez zákonného splnomocnenia, je v rozpore s § 6 ods. 1 Zákona o obecnom zriadení /v nadväznosti na čl. 13 a aj čl. 2 ods. 3 Ústavy SR/.

Podľa § 36 ods. 1 písm. e) zákona č. 442/2002 Z.z orgánom verejnej správy na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií sú aj obce.

Podľa § 36 ods. 7 písm. b) zákona č. 442/2002 Z.z obec všeobecne záväzným nariadením dočasne obmedzuje alebo zakazuje užívanie pitnej vody na iné účely, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v obci v čase jej nedostatku.

Podľa § 36 ods. 7 písm. c) zákona č. 442/2002 Z.z obec vydáva všeobecne záväzné nariadenie o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp podľa miestnych podmienok.

Z uvedeného vyplýva, že obec pri výkone verejnej správy na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií, svojím nariadením môže uložiť len tie povinnosti vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám, na ktoré ju zmocnil zákon a to konkrétne zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v ustanovení § 36 ods. 7 písm. b) a písm. c).

Mesto v čl. 5 bod 1., 2., 4. VZN určilo povinnosti vlastníkom, resp. užívateľom žumpy.

Takáto úprava je v rozpore s ustanov. § 36 ods. 7 písm. b) a c) zákona č. 442/2002 Z.z., nakoľko obec nemôže upraviť vlastným nariadením povinnosti vlastníkom, resp. užívateľom žúmp, keďže zákon nesplnomocňuje obec na vydanie nariadenia vo veci úpravy povinností vlastníkov a užívateľov žúmp.

Obec nemôže upraviť vlastným nariadením povinnosti vlastníkom, resp. prevádzkovateľom žúmp, keďže zákon nesplnomocňuje obec na vydanie nariadenia vo veci úpravy povinností vlastníkov a užívateľov žúmp. Obec môže nariadením upraviť len zneškodňovanie obsahu žúmp podľa miestnych podmienok / teda spôsob zneškodňovania obsahu žúmp /.

V čl. 6 nariadenia boli taktiež určené osoby, ktoré majú vykonávať kontrolu nad dodržiavaním tohto nariadenia.

Je potrebné poukázať na to, že zo zákona nevyplýva žiadne oprávnenie osobám uvedeným v nariadení realizovať kontrolu a vyvodzovať zodpovednosť. Stanovením kontrolných orgánov vo VZN obec prekročila zákonom vymedzené splnomocnenie.

Z týchto dôvodov je teda nezákonné aj ustanovenie čl. 6 VZN.

Mestské zastupiteľstvo Mesta Žilina vydalo dotknuté VZN na základe právomoci, ktorá mu v zmysle citovaných právnych predpisov neprislúchala a ktorú si v rozpore s nimi samo udelilo.

Na základe uvedených skutočností sa teda podaným protestom domáham zrušenia čl. 5 bod 1., 2., 3. a čl. 6 VZN Mesta Žilina č. 19/2015 o dočasnom obmedzení alebo zákaze užívania pitnej vody na iné účely ako je nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v meste počas jej nedostatku, o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp na území Mesta Žilina.

JUDr. Ladislav Lorko
poverený výkonom funkcie
námestníka okresného prokurátora